

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bibliotheca Scriptorvm Sacri Ordinis Cisterciensis Elogiis Plvrimorvm Maxime Illvstrivm Adornata

Visch, Charles de

Coloniæ Agrippinæ, 1656

Capvt XI. Opinio Iudæorum & Saracenorum contra Christianos, quia
Christiani habent Imagines in Ecclesiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38433

non est homini vxorem suam sine culpâ fornicationis dimittere; (a) & qui dimissam alterius in vxorem acceperit, adulter & mæchus iudicatur. Item, si Christum tantum fuisse Prophetam credunt, & de Virgine natum, & de flatu diuino conceptum, cur non celebrant eius conceptum, vel ortum?

CAPVT IX.

Opinio illorum, qui dicunt quod sola ablutio corporis per aquam sufficit ad remissionem peccati.

Affirmant etiam prædicti, solam corporis abluitionem per aquam factam, sufficere ad peccati remissionem; quod volunt multiplici autoritate probare. (b) Ait enim Ezechiel: *Effundam super vos aquam mundam, & mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris.* (c) Et Ioannes fuit Baptizans in aqua tantum. (d) Naaman etiam ablutus in Iordane, liberatus fuit à morbo lepræ, (e) per quod signatum est, quod aliquis per solam aquæ abluitionem liberatur à peccati sordibus. Præfati Pagani his authoritatibus ducti, asserunt quodlibet mortale peccatum homini remitti per solam aquæ abluitionem, sine contritione vel confessione.

CAPVT X.

Responsio Christianorum.

AD hoc dicimus, quod sufficit discreto & adulto, corporis ablutio, sine contritione, & confessione; puero vero, non sine Trinitatis inuocatione, sicut superius in tractatu contra hæreticos multipliciter probatum est: Ezechiel autem aquam illam vocat mundam, quod sanctificetur per verbum, iuxta illud: *Accedit verbum ad elementum, & fit sacramentum.* Ioannes autem non baptizauit in peccati remissionem, vel sanctificationem, sed in significa-

tionem, nec peccata Ioannis baptismò remittebantur. Ablutio verò aquæ quæ Naaman purgatus est à lepra, signat baptismum Christi, quo quis liberatur à culpâ. Ablutio aquæ quæ sit peccati remissio in baptismo, iterari nō debet, quia significat passionem Christi & mortem, quæ iteranda non est, nec Sacramento baptismi debet fieri iniuria. Semel ergo valet aquæ ablutio, id est, baptismus, puero vel adulto, iterata verò non prodest. Errant ergò Pagani qui singulis abluitionibus corporum suorum credunt sibi remitti peccatum mortale. Si enim hoc esset, videretur esse peccati incentiuum. Isti etiam multa in lege veteri obseruant, & ita quodammodo Iudaizant, quia Poicum non comedunt, plures vxores simul ducunt, sed superius contra Iudæos diligenter probauimus, iam legem abolitam esse: & hoc Paulus multipliciter probat, & eum esse quasi Idololatram, qui legem Moysi obseruat ad litteram; quæ veniente veritate, debet vmbra cessare, & veniente signato, cesserit figura. Christus etiam ostendit eam esse consummatam, & in se esse impletam, cum dixit, Consummatum est.

CAPVT XI.

Opinio Iudeorum & Saracenorum contra Christianos, quia Christiani habent imagines in Ecclesijs.

Nobis etiam insultant Pagani cum Iudæis, quia habemus imagines in Ecclesijs nostris, & sculptilia, in quo videntur obuiare præcepto diuino, quod ait: *non facies tibi sculptiles, nec omnem similitudinem quæ est in celo vel in terrâ, vel in aquis, vel sub terrâ.* Et Propheta ait: *Confundantur omnes qui adorant sculptilia, &c.* Christiani autem effigiant Deum sublimi sedentem folio, manuque porrectâ signantem, & circa eum magno dignitatis præstigio, Aquilam, hominem,

(a) Matth. 5. v. 31. & 32. (b) Ezechiel: (c) Ezech. 36. v. 25. (d) Marci I. (e) 4. Reg. 5. (f) Exodi. 20. v. 4. (g) Deut. 5. v. 8. (h) Psal. 96. v. 7.

nem, Vitulum, & Leonem. has effigies exsculpant, fabricant, & depingunt; vnde possunt, & ubi possunt, adorant & colunt.

CAPVT XII.

Solutio Præmissorum.

AD hoc dicimus, quod si lex Mosæica prohibuit nullo modo fieri sculptile, peccauit Moyses qui fecit imagines Cherubin, & posuit in templo: In coronâ etiam, aureâ quæ in terrâ Philistiim detenta est, vt aiunt H. bræi sculpta erant imagines Regum. A simili videtur, quod possunt depingi imagines Sanctorum, & imago Christi, vt homines per ea quæ videntur ad inuisibilia inuitentur, & per signantia, significata venerentur: quia, sicut scripturæ litteræ sunt Clericorum, ita picturæ laicorum. Legimus etiam in Isaiâ, Isaiam dominum sedentem vidisse super solium excelsum, & Seraphim stabat super illud. Si Isaias quod vidit imaginariâ vel materiali visione, vel corporali, voluit representare, non videtur absurdum esse, vt redigeret in picturam, quod redigerat in scripturam.

Similiter, legitur (b) Ezechiel vidisse similitudines quatuor animalium, scilicet, hominis, leonis, Vituli, & Aquilæ: quod ergo legitur Ezechiel vidisse & scripsisse, non potest Christianus ad memoriam pingere? Competenter ergo mandatum legis accipiendum est, imo sicut ipse legislator declarauit, intelligendū est. non, inquit, facies sculptile, & causam demonstrat, non adorabis ea neque coles. Excludit igitur perfidi cultus Idololatricæ, facta sunt ab eis, & fieri possunt à nobis sculptilia. cælaturas facimus & sculpturas, sed diuino cultu nec adoramus, nec colimus eas, nec ipsam crucem factam dicimus quod in se, vel ex se habeat virtutem, sed postquam benedictione pontificali sanctificatur in memoriam dominicæ passionis, iam crucem, non diuino, sed debito vene-

(a) Isaiâ 6. v. 8. (b) Ezechielis I.

rationis cultu attollimus, & colimus. Alio enim modo homo adorât Deum, quam crucem. Deum adorât propter ipsius diuinitatem; crucem veneratur, propter passionem Crucifixi. Vt ergo paucis ac breuiter includam verbis, nullam omninò Christianus diuino cultu rei alicuius adorât effigiem; debito tamen honoris cultu sacras Sanctorum adorât effigies & picturas. In hoc etiam nobis insultant, quod dicunt nos plures facere Deos, quia plures adoramus Sanctos, vt, Petrum & Paulum, &c. nulla enim debetur adoratio, nisi Deo, qui enim cultum diuinum creaturæ attribuit, Idololatra est. Ad illud dicendum, quod illam speciem adorationis quæ debetur Deo, & græcè, dicitur, latrîa, Christianus non exhibet Creaturæ, sed eam quæ græcè dicitur Dulia, quæ debetur homini & Angelo. Illa quæ debetur Deo, consistit, in dilectione, oratione, glorificatione, oblatione, vt Deum diligat homo super omnia, offerat ei tanquã Creatori, se, & sua, hanc cultum nemo exhibet creaturæ. Sed homo tenetur diligere proximum tanquam se, si exhibere reuerentiam, aliquando vt maiori, aliquando vt pari, benignitatem, aliquando vt minori. Non ergo plures Deos constituimus, sed vnum Deum diuino cultu adoramus.

CAPVT XIII.

Opinio Paganorum, quod neminem debent salutare, nisi fuerit eiusdem Sectæ cum eis.

Illi etiam de quibus sermo præcessit, dicunt nullum salutandū esse, nisi fuerit eiusdem sectæ cum eis. Dicunt enim, quod cum eis non debeant habere participium salutationis, cum quibus non sunt habituri communionem salutis: Si enim Excommunicatis non est offerenda salutatio, multo minus illis, cum quibus nulla habetur communicatio.

Iii z

CA-